

คุณสมบัติของกรรมการบริษัท (Qualification of Directors)

หลักการ คณะกรรมการควรประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณสมบัติหลากหลายทั้งเพศ อายุ มีความรู้และประสบการณ์ในด้านต่างๆ เช่น การเงิน เศรษฐกิจ การจัดการ บริหารธุรกิจ การตลาด การบริการ การท่องเที่ยว กฎหมาย และอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น เพื่อให้สามารถกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ ตลอดจนอนุมัติแผนยุทธศาสตร์และการดำเนินงาน ทำหน้าที่กำกับดูแลและตรวจสอบการทำงานของฝ่ายจัดการ และสนับสนุนให้มีการบริหารงานตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

1. กรรมการอิสระ (Independent Director) กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร (Non-Executive Director) และผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ (Executive Directors) โดยมีกรรมการอิสระไม่น้อยกว่า 1 ใน 3
2. ประธานกรรมการบริษัท และกรรมการทุกคนในคณะกรรมการตรวจสอบเป็นกรรมการอิสระโดยกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คนต้องมีความรู้ทางด้านบัญชีและการเงิน

คุณสมบัติทั่วไป

1. อายุไม่เกิน 75 ปีบริบูรณ์
2. เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย เป็นมืออาชีพ และมีจริยธรรม
3. เข้าใจบทบาทหน้าที่ และทำหน้าที่ของตน (Practices) แทนผู้ที่เกี่ยวข้องโดยสุจริตอย่างเต็มที่ด้วยความมุ่งมั่นที่จะสร้างมูลค่าสูงสุดให้กิจการและผู้ถือหุ้นอย่างต่อเนื่องในระยะยาว
4. มีเวลาที่เพียงพอในการทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ควรมีการประเมินตนเอง และแจ้งต่อคณะกรรมการเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง หรือมีเหตุการณ์ที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วาระในการดำรงตำแหน่ง

1. วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ และผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี ตามข้อบังคับบริษัทฯ และคณะกรรมการอาจเสนอชื่อให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาแต่งตั้งใหม่หลังหมดวาระ โดยให้พิจารณาการดำรงอยู่จากการประเมินผลการดำเนินงานของกรรมการเป็นรายปี และกำหนดให้วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยเป็นคราวละ 3 ปี เท่ากัน ในกรณีที่คณะกรรมการครบวาระ หากยังไม่มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ให้คณะกรรมการชุดเดิมยังคงทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่
2. วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสระ กรรมการอิสระมีวาระการดำรงตำแหน่งไม่เกิน 9 ปี สอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเพื่อให้ได้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ เข้ามาร่วมในการบริหารจัดการ และคณะกรรมการมีมุมมองและวิสัยทัศน์กว้างไกลขึ้นไปเรื่อยๆ กรรมการอิสระที่พ้นจากตำแหน่งตามข้อ 2 ข้างต้น สามารถได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระอีกครั้งหนึ่งหากพ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

คุณสมบัติเฉพาะ

ประธานกรรมการ (Chairman of the Board of Directors)

มีหน้าที่นอกเหนือจากที่กล่าวในหลักการข้างต้นและกรรมการอื่นคือ (1) การทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมคณะกรรมการ (2) การลงคะแนนเสียงชี้ขาด ในกรณีที่ที่ประชุมคณะกรรมการมีการลงคะแนนเสียง และคะแนนเสียง 2 ข้างเท่ากัน (3) การเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ (4) การทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ดังนั้น คุณสมบัติของประธานกรรมการที่แตกต่างจากกรรมการดังนี้

1. ต้องเป็นกรรมการอิสระ
2. ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน ไม่เป็นลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ ผู้สอบบัญชี ผู้ให้บริการทางวิชาชีพอื่น หรือเป็นผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท หรือบริษัทในเครือ บริษัทร่วม บริษัทตรวจสอบบัญชี หรือเป็นบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง โดยต้องไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียในลักษณะดังกล่าว

กรรมการที่เป็นผู้บริหาร (Executive Director)

กรรมการที่ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และ/หรือ กรรมการผู้จัดการใหญ่ ควรให้เวลาในการบริหารงานอย่างเต็มที่ไม่ควรดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่นยกเว้นบริษัทย่อยและบริษัทร่วม และหากมีความประสงค์จะไปดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่นต้องได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการบริษัท

กรรมการอิสระ (Independent Director)

1. มีสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง โดยให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย¹
2. ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน พนักงาน ลูกจ้าง ที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในปัจจุบัน และช่วง 2 ปีก่อนได้รับการแต่งตั้ง
3. ไม่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร กับผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้บริหาร หรือผู้ที่มีอำนาจควบคุมของบริษัท หรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ภายใน 2 ปีก่อนหน้า ได้แก่
 - 4.1 ความสัมพันธ์ในลักษณะการให้บริการทางวิชาชีพ ได้แก่ ผู้สอบบัญชี (ทุกกรณี) ผู้ให้บริการทางวิชาชีพอื่น เช่น ที่ปรึกษากฎหมาย ที่ปรึกษาทางการเงิน ผู้ประเมินราคาทรัพย์สิน ที่มีมูลค่ารายการต่อปีเกิน 2 ล้านบาท

¹ ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง บุคคลตามที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด

4.2 ความสัมพันธ์ทางการค้า ทางธุรกิจ ได้แก่ รายการธุรกรรมปกติ รายการเช่าให้/เช่า อสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์ บริการ และรายการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงินที่มีมูลค่าการทำรายการตั้งแต่ 20 ล้านบาท หรือตั้งแต่ร้อยละ 3 ของ NTA ของบริษัท แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า โดยให้รวมมูลค่ารายการย้อนหลังไม่น้อยกว่า 6 เดือน ก่อนวันที่มีการทำรายการครั้งล่าสุด

4.3 ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นทางการได้

5. ต้องเข้ารับการอบรมหลักสูตรที่จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) อย่างน้อย 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) หรือ Directors Accreditation Program (DAP) หรือ Audit Committee Program (ACP)

กรรมการตรวจสอบ (Member of the Audit Committee)

1. ต้องเป็นกรรมการอิสระที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการ หรือผู้ถือหุ้น
2. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง
3. มีหน้าที่ไม่น้อยกว่าที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด

ธุรกรรมที่มีผลต่อความเป็นอิสระ

1. เป็นผู้ที่มีอำนาจอนุมัติรายการต่าง ๆ หรือลงนามผูกพันบริษัทจริง ยกเว้น การลงนามตามมติของคณะกรรมการ หรือเป็นการลงนามร่วมกับกรรมการรายอื่น
2. เข้าร่วมประชุม หรือร่วมลงคะแนนในเรื่องที่มีส่วนได้เสีย หรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ลักษณะต้องห้าม² กรรมการและผู้บริหารของบริษัทต้องไม่มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ บุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
2. เป็นบุคคลที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อบุคคลที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเห็นว่าไม่สมควรเป็นผู้บริหารตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เป็นบุคคลที่ถูกสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาความผิดจากคณะกรรมการที่ ได้รับการแต่งตั้งโดย ก.ล.ต. ที่มีหน้าที่ดำเนินการกับกรรมการบริษัทจดทะเบียนที่ปฏิบัติหน้าที่ หรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม
4. อยู่ระหว่างถูกกล่าวโทษหรือถูกดำเนินคดีอาญาโดยหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย ในความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือการบริหารงานที่มีลักษณะเป็นการหลอกลวง ฉ้อฉล หรือทุจริต
5. อยู่ระหว่างระยะเวลาที่กำหนดตามคำสั่งขององค์กรที่มีอำนาจตามกฎหมายต่างประเทศ ห้ามมิให้เป็นผู้บริหารของบริษัท

² ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ.5/2548 เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้บริหารของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

6. เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามข้อ 3 หรือเคยถูกเปรียบเทียบปรับเนื่องจากการกระทำความผิดตามข้อ 2
7. มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีหรือเคยมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการประพฤติผิดต่อหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง (Duties of Care) และซื่อสัตย์สุจริต (Duties of Loyalty) เพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของกิจการและผู้ถือหุ้นโดยรวมของกิจการที่ตนเป็น หรือเคยเป็นผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุม หรือมีหรือเคยมีส่วนร่วม หรือสนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าวของบุคคลอื่น
8. มีเหตุอันควรเชื่อว่ามี หรือเคยมีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางไม่สุจริต หรือฉ้อฉลผู้อื่น หรือมีหรือเคยมีส่วนร่วม หรือสนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าวของบุคคลอื่น
9. มีเหตุอันควรเชื่อว่ามี หรือเคยมีพฤติกรรมที่เป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรม หรือการเอาเปรียบผู้ลงทุน หรือมีหรือเคยมีส่วนร่วม หรือสนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าวของบุคคลอื่น
10. มีเหตุอันควรเชื่อว่ามี หรือเคยมีพฤติกรรมการอำพรางฐานะทางการเงิน หรือผลการดำเนินงานที่แท้จริงของบริษัทจดทะเบียน หรือบริษัทที่เคยเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน หรือจงใจแสดงข้อความอันเป็นเท็จในสาระสำคัญ หรือปกปิดข้อความจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ควรบอกให้แจ้งในเอกสารใด ๆ ที่ต้องเปิดเผยต่อประชาชน หรือต้องยื่นต่อสำนักงาน หรือคณะกรรมการ ก.ล.ต. ไม่ว่าจะเป็นการกระทำในนามของตนเอง หรือกระทำแทนนิติบุคคล หรือกิจการที่ตนมีอำนาจในการจัดการ หรือมีหรือเคยมีส่วนร่วม หรือสนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าวของบุคคลอื่น
11. มีเหตุอันควรเชื่อว่ามี หรือเคยมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการละเลยการตรวจสอบดูแลตามสมควรเยี่ยงผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทจดทะเบียน หรือบริษัทที่เคยเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน ที่ตนเป็น หรือเคยเป็นผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุม หรือบริษัทย่อยของบริษัทดังกล่าว เพื่อมิให้บริษัทฝ่าฝืน หรือปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น อันอาจก่อให้เกิดความไม่เชื่อมั่นในตลาดทุนโดยรวม หรือความเสียหายต่อชื่อเสียง ฐานะ หรือการดำเนินธุรกิจของบริษัทนั้น